

Samoborski List

P. n. Knjižnica kr. sveučilišta — ZAGREB

GODINA XXXVIII.

U SAMOBORU 1. RUJNA 1941.

BROJ 17.

Samoborski List izlazi 1. i 15. u mjesecu — Preplata sa poštarninom na godinu iznosi 30.— Kuna — Inozemstvo 60.— Kuna — Pojedini broj 150 Kn — Uprava i uredništvo: Ljubovićeva 2. — Vlasnik i odgov. urednik S. Sek.

Oglase prima uprava prama cjeniku. — Za oglase, koji se više puta uvršćuju, daje se znatan popust. — Rukopisi se ne vraćaju. — Tisk: SAMOBORSKE TISKARE Slavko Sek, Samobor, Ljubovićeva ulica broj 2.

Tko je Ustaša?

U sudbonosnim časovima hrvatska je povijest — ustaška.

Ustaše i Ustanak kad bi tadin optimao naše, Ustaše i Ustanak kad bi htjeli živjeti od znoja drugih!

U začinje desetljeća nad našom zemljom visjela je avet narodne propasti i smrti. Na mukama naših ruku živio je tadin, židov i domaći gulitelj. Narod je trpio ali i dozrijevao. Godina 1935. bila je vrhunac ustaške narodne svijesti: složiti se i skinuti jaram. Po selima i gradskim tvornicama noću se je rastajalo i dogovaralo. Orile su se pjesme puno prijetnja i ruganja Srđima. Narod je bio spremna za Slođudu i Pravdu boriti se sjekicom i vilmama. — Ali... krenuli su Vodi vjrom, izdali su nade patničkog naroda. Gurali su ga u još veće ropstvo i propast, jer ustaškog narodnog krika nije bilo u njihovom srcu.

Počinje tolikog previranja, lutanja i traženja Ličnosti, Život Šalje hrvatskom narodu Ustašu — Poglavnika koji stvara djelo jedinstveno u hrvatskoj povijesti, koji u sebi sadrži puno poslanje i smisao života — viteštvu, čovječnost i genijalnost.

«Dnuju i noću zavu na raspoređenju hrvatskom narodu!» rekao je On.

Tko se osjeća jakim za vršenje
Njegovih misli taj je ustaša.

Tko izbjegava rad za »nepoznatog i malog« čovjeka, tko žali za izgubljenim »privatnim« životom nije ustaša.

— Tak dugo bumo delali dok bu rem drugem, a kad bu nem onda bu i meni, riječi su dužnosti pravog ustaše.

Ustašto nije privilegij, monopol. Ono mora ljubavlju i zajedničkim radom povezati sve nas, jer ono prelazi preko sličnih svedica i stranačkih sukoba.

Ustaša radi i za onoga koji ga još ne razumije.

Ustaša stiče povjerenje i privrženost naroda vlastitim poštovanjem i radom na pravednjem i poštenijem životu.

Ustaša ne ističe svoju »mješaničku prošlost«, ne kipi za osvetom nad svojim susjedom »neprijateljima«, već mu je prva brigda uređenje Domovine, koja je majka sviju nas.

Apostol Poglavnika Miali, ustaški dužnosti mora zaboraviti sebe i vrijeme, mora biti uvijek i samo

ZA DOM SPREMAN!

Logorni dužnosti: Stjepan Vlahović

jeći se za sebe, mislili i prigovarali — na sramotu i štetu Samobora. Baš obratno. Jer se želi skinuti ljaga sa hrvatskog Samobora, potrebno je da se znade koji su to pojedinci, u najviše slučajeva ne-Samoborci, radili kod nas na štetu hrvatstva pa neka sami snose sramotu i odgovornost za svoj rad, a ne da čitav Samobor bude radi njih žigosan i smatran da je izdao svoje tradicionalno hrvatstvo.

U tom smislu treba shvatiti i nekoliko niže navedenih činjenica.

Već i prije 1929. god., dakle prije diktature, bilo je u Samoboru pojava i pokušaja da se radi za jugoslavstvo. Tako su na izborima za narod. skupštinu kandidirali neki naši ljudi na srpskim listama bivših demokrata i radikalaca. *«Toj je bilo već razloga i glasovao za srpsku stranku.»*

Neki su bili i odlikovani za vjerni jugoslavenski rad. Osim toga znao je koji taj općinski načelnik ili predsjednik rjeđnik kojeg društva nazdraviti kralju, jugoslavenstvu i poslati brzjavni pozdrav, — no to su ipak bili uvijek osamljeni, bezazleni i smiješni pokušaji bez većeg značenja.

Iza 1929. god. našlo se u Samoboru već više toga što prikriveno ili otvoreno zagovara i radi za jugoslavstvo. Tako je bolno pitanje, kao svagdje tako i kod nas, bila općina, jer su jugoslavenski vlastodržci nastojali preko općina djelovati na narod i odnaroditi ga.

Radi toga nije bilo općinsko zastupstvo birano slobodnim izborima, već su u njega imenovani ljudi za koje je vlast mislila da će htjeti provoditi njihove protuhrvatske želje ili je na općim izborima postavljena samo jedna jugoslavenska lista.

Neki od odbornika, kad su vidjeli da se od njih traži rad protiv njihovog hrvatskog uvjerenja, zahvalili su se i dali ostavke, dok su drugi ostali i dalje u »zastupstvu«. Načelnici u to vrijeme kao da su se natjecali, kako će što više prikazati jugoslavenskim sebe i Samobor pa su marljivo slali pozdravne brzjavce kralju, jugoslavenskim ministrima i banovima, išli u poklonstvene deputacije u Beograd i drugamo i upisivali se u dvorske knjige, slali hrvatski novac za spomenike srpskim kraljevima Petru, Aleksandru i drugima hrvatskim neprijateljima, dočekivali ih u Samoboru i podravljali Peru Živ-

Samobor u vrijeme diktature

Iz vremena srpskog vladanja nad Hrvatima imade Samobor svjetlijih i radonih uspomena. Tu su velike zasluge katoličkoga za očuvanje hrvatske svijesti u crkvi i izvan crkve, zatim rad svijesnih hrvatskih pojedinaca, osobito mladića, koji su uz globe i progone uvijek otvoreno isticali svoje hrvatsko uvjerenje bilo riječju, trobojkom, pjesmom, štampanim letacima i knjigama, i konačno rad nekih rodomiljubnih samoborskih društava koja su čuvala i jačala hrvatstvo Samobora.

Nesuprot ovim redoslijedima i za hrvatstvo nastojanim pojavama, imao je Samobor, kao i druga hrvatska mje-

ta u to vrijeme, žalosnih izdajica bilo pojedinaca bilo društava, koji su nastojali uništiti hrvatsku svijest Samobora i prikazati ga nekavim jugoslavenskim mještom.

Nisu dakako, a i ne bi valjda nikad ni uspjeli u svom izdajničkom poslu, ali je opet dobro da se jestimo njihovog izdajničkog rada, toliko da znaju da narod ne zaboravlja tako brzo. Dobro je i radi toga, da se na taj način dade zadovoljstvo i priznanje onima koji su radi hrvatstva trpjeli i štirovali se.

Iznaknjuju njihovog protuhrvatskog rada nije nitište — kako su se, te-

kovića, Andelinovića, kraljicu, bana Ružiću, Subašiću, Kraljeviću, kneza Pavla i t. d., držali pozdravne govore i zdravice kralju, Jugoslaviji, jugoslovenstvu i t. d.

U to je vrijeme i naš park kraj Gradne proglašen parkom kralja Aleksandra, a drskost tih jugoslav. slugu išla je tako daleko, da su javno osudili i napali tzv. veleničku bunu hrvatskih ustaša kao izdajničko djelo, a ubojstvo kralja Aleksandra oplakivali kao najveću narodnu nesreću osuđujući one hrvatske sinove koji su tako kaznili najvećeg neprijatelja Hrvata.

Osim općine isticali su se kod nas i neki pojedinci svojim jugoslovenstvom radom u jugoslav. društvinama, političkim strankama, podupirući protuhrvatski rad državnih vlasti, denuncirajući dobre Hrvate, pismajući jugoslav. cenzuriranja i t. d.

Osobito su nas »zadužili« poslanici i članovi različitih jug. političkih stranaka, banski vijećnici, jugosokolski vođe, ideolozi, pisci, kompozitori i članovi jugosokola i urugih društava koja su radila u jugosl. duhu, kao i oni koji su radi karijere, drž. službe, ženidbe sa Srbljancima prešli na pravoslavlje.

Kad se još k njima pribroje četnici, sreski načelnici, jugosl. žanoari, strazari i neki drugi drž. činovnici koji su proganjali samoborske Hrvate i hrvatstvo, slika je potpuna.

Protuhrvatski rad jugosokola, neko vrijeme Crvenog krsta, i jačan. sraže zaslužilo bi da se posebno spomene, kao i ružni običaj nekih samoborskih društava da sa svojih proslava i skupština žalju posuzavati uživojratu, ministrima, da prisustvuju dijagodarenju i dočekima jug. »velikana«, no svaki se još dobro sjeća sviju onih koji su preko društava nastojaći stvoriti hrvatstvo u Samoboru i raditi za Jugoslaviju.

Za nju su radili pa su s njom i pokopani, a naša je dužnost da im, uz tolike dobre i zaslužne Hrvate, koji se mogu korisno upotrijebiti u radu za hrvatsku stvar, ne dopustimo nikako doći na površinu.

Nekoliko zgoda treba i pak posebno navesti i četiri osudititi. Tako su na pr. zašlužili punu osudu oni koji su god. 1930. dočekali u Samoboru i pozdravili u vlastito ime ili u ime društava Peružkovića, koji su s njim zajedno bili na banketu, zatim oni koji su god. 1931. isto tako dočekali i pozdravili u Samoboru kraljicu Mariju, god. 1933. neprijatelja Hrvata ministra Andelinovića, god. 1938. bana Ružića i napokon god. 1940., već za Mačkove ere, kneza Pavla.

Ako se još sjetimo onih koji su god. 1931. priredili u Samoboru proslavu 10. god. vladanja kralja Aleksandra zatim onih koji su prigodom 400. god. samoborske škole nastojali dati svečanoj proslavi jugoslavenski značaj i pozvali na nju čak i kralja i konačno onih koji su prigodom smrti tiranskog kralja Aleksandra pisali nekrologe i osmrtnice, držali govore i komemoracije u društvinama i na proslavama, službeno prisustvovali kraljevom sprovodu, hoćastili na Oplenac, glasno oplakivali smrt tog »divnog« vladara, tom zgodom i poslje sve do nedavno osuđivali rad frankovaca, koje su nazivali izdajicama, buntovnicima i plaćenicima »majčice Italije«, onda je valjda spomenuto sve što je važnije.

O dočekima i pozdravnim brzojavima Mačku, Kraljeviću i Subašiću, o »slobodnim« općinskim izborima na kojima se mogla postaviti samo službena lista HSS-a, o isključenjima iz seljačke stranke, o progonima i napadačima na hrvatske Škante, pouručnicu hrvatskog kulturnog društva »Napredak«, pododbojnice ravnateljice hrvatske, o vencani i »zastugama« Tomašića, pok. Spanovića i t. d., neka sude i pišu drugi koji su suradivali s njima i odobravali njihov rad.

Ipak treba ovdje u vezu s blivšom HSS spomenuti, da bi bilo pogrešno kad bi se kod organiziranja ustaškog pokreta smatrao ustašom i dobrim Hrvatom svakoga koji je bio protiv vodstva seljačke stranke.

Da su svi ustaše bili protivnici vod-

stva HSS-a, to je istina. No nije istina da su svi, koji su bili protiv HSS-a, bili tim odmah i ustaše kako bi se htjeli prikazati danas.

Mnogi su bili protiv HSS-a, jer su u njem gledali hrvatsku stranku, a sami su bili jugosloveni, velikosrbi, drugi su opet imali od toga ličnu korist i t. d. Pogrešno bi bilo zato smatrati danas takve ljudi ustašama, pogotovo ne nekim »mučenicima«, jer čitava njihova prošlost govori protiv toga.

To još više vrijedi za one koji su, zahvaljujući dobrom nosu i akrobatskim sposobnostima prilagodivanja i pretvaranja, služili svim režimima i vladama i sad nastoje da se, kao nagradu za svoj »rad«, dobro snagu i u novoj ustaškoj Hrvatskoj. Ustaški pokret prosuđuje ljudi po djelima a ne po lijepim riječima, samohvali i nadimanju, i zato će onima, koji imaju »putra na glavi«, biti to prije ili kasnije otkriveno i plaćeno.

Poglavljenik je u jednom svom nedavnom govoru odlučno pozvao sve koji su svojim prošlim radom bili protiv hrvatskog naroda, a uvukli su se u ustaške redove, da se sami maknu, da ih ne mora silom bacati van, a jednako je tako zabranio da se takvi izdajnici hrvatskog naroda primaju u ustaski pokret.

Gore navedene činjenice iz samoborskog života, premda nije nitko naveden lično, poslužit će takvima i svima drugima da se lakše sjeti što su sve radili protiv Hrvata i da se ne prikazuju onim što nisu, niti da se guraju na mesta kamo ne spadaju. To je prva svrha ovih izdaka. Druga im je svrha, kao što je već spomenuto, da se naveću pojedinci i društva koja su radila protiv hrvatske svijesti Samobora i da sami snose sramotu i odgovornost za svoj rad, a ne da bude za takve pojave jugoslovenstva u Samoboru u vrijeme ustaške vlasti kriv citav Samobor, koji je radi svog hrvatstva bio uvijek na najboljem glasu.

U tom smislu neka se to i shvatit.

(b)

Svjedodžba!

U »Novom Listu« br. 117. o 24. kolovoza o. g. na strani 6. izaslala je slijedeća obavijest HSS-a:

Sljivički odbornici Hrvatske Seljačke Stranke u Samoboru od prvog časa proglašenja Nezavisne i slobodne Države Hrvatske bili su spremni sve svoje snage uloziti za prečetak njihovog davno željenog idenja, za kojeg su se i u najteže vremena smjeli i otvoreno borili.

Na žalost na njihovu surađiju nije se u našem mjesecu reflektiralo što je naravno i malo loše postjećice po razvitak Ustaškog pokreta u Samoboru, pogotovo kada se počelo nepotrebno progonima iskušanih rođajuha.

Međutim, kao svjedoci Hrvata i prelajimo preko sviju nepravdu, znajući da slobodna i Nezavisna Država Hrvatska mora danas okupiti cijeli hrvatski narod u jednu frontu, pa se pridružujemo Ustaškom pokretu, imajući neograničeno povjerenje u Poglavnika.

Ivjereni smo, da će ovaj naš korak stijediti i ostale organizacije h. HSS-ju dlijem našeg kočara.

Za Dom Spremnih!

Potpisnik: Viktor Rogović, v. r., odbornici: ing. Marijan Urlić, v. r., Mirko Prebeg, po-

vjerenik Gospodarske Sloge, v. r., Albert Jurčić, v. r., Dr. Vojimir Mogar, v. r., Milan Soštaric ml., v. r., Mijo Novak, v. r., Josip Vrbanje, v. r., Bedenčić Nikola, v. r., Langer Dragutin, zapovjednik gr. zaštite, v. r. e.

* * *

Molimo čitatelje, da se potrudite sami, pa da u istome listu pročitaju izjave ostalih organizacija h. HSS, kao i ostale izjave, koje danomice izlaze u dnevnicima.

Da li ste primjetili ogromnu razliku?

Pitamo potpisnike gornje izjave, kao i one, koji su joj kumovali i ostali muštri p. pozdani, tko su svjesni Hrvati?

Danomice čitamo oduševljene i divne izjave odanosti i izjave sroće nad ostvarenjem našeg davnog sna oz. ogromnu zahvalnost našem divnjem Poglavlju, kojemu celi hrvatski narod ima zahvaliti uskršnje Nezavisne Države Hrvatske i Njegovim Ustašama, a što čine Ti gore navedeni potpisnici svijesni Hrvati?

Nabacuju se blatom i mrtinama na ustaški pokret u Samoboru!

To oni čine u izjavi vjernosti i odanosti Poglavlju!

To oni čine u izjavi, kojom stupaju u taj pokret!

Kad bi i bila istina, što oni tvrde, zar bi to spadalo u jednu takvu izjavu? Zar je to pravo mjesto, da se izrazi neko nezadovoljstvo?

Kojim pravom smiju ta gospoda u TOJ izjavi stavljati zamjerke mjesnom ustaškom pokretu?

Zamjerati i prigovarati ima pravo samo onaj, koji je radio i koji radi u tom pokretu ali ne oni, koji su radili proti tom pokretu!

A oni, koji rade, imaju pravo i da grije, jer nitko nije nepogrješiv. Međutim pita se, da li je bilo grešaka. Jest bilo još i bit će ih, jer gdje se radi, tamo se posve naravno i grije.

Ali, da se razumiemo, grije kakav se spočitava nije bilo!

Mi ne čemo poricati potpisnicima, da su se smjeli i otvoreno borili, pita se samo, za što su se borili i protiv koga su se borili? O tom bi trebalo pitati ustaške bore! Ne želim postavljati pitanja, protiv čega i za što su se pojedina gospoda borila — po-tajno?

Dosta je spomenuti, da su proglašenjem Nezavisne Države Hrvatske odlomili mnogi i mnogi ustaški borci i seljaci, kad su bili oslobođeni terora i zvjerstava, koja su vršili samoborski i okoljni hrvatski zaštitni lovcii. Ako potpisnici za to ne da znaju, neka

se izvole potruditi u ovdašnji kotarski sud, guje će mi se ustaškom spremnošću biti predočeni mnogi i mnogi spisi i gdje će dobiti upute o spisima, koje mogu razgledati kod sudbenog stola u Zagrebu.

Potpisnici tvrde, da se na njihovu suradnju nije u našem mjestu »reflektiralo«! Izgleda, da su ti »refleksi« prouzročili kod potpisnika zaboravnost!

Prvopotpisani gospodin Viktor Regović bit će ipak tako ljubezan, a njegova je ljubeznost opće poznata, pa će se sjetiti, da je dva puta bio pozvan u ustaški logor u Samoboru i to drugi put na dan 9. kolovoza o. g., a sve radi toga, da se sa strane ustaškog pokreta dade podstrek b. HSS (kad to do tada sama nije našla potrebnum!), da se sazovu sve organizacije b. HSS iz čitavog kotara radi dojenja odluke, da li će se priklučiti ustaškom pokretu ili ne. Isti gospodin je u međuvremenu sam ispunio i upisni list o pristupu u ustaški pokret! Da li je bio ožbit? Nije li uva puta dobio preporuke, koje je tražio?

9. kolovoza o. g. rekao je gospodin Viktor Regović, da su gg. Tortić i Dr. Berković za sutradan 10. kolovoza o. g. sazvali sastanak organizacija b. HSS, pa da putuje u Zagreb i uače vjerojatno sutra svih pristupiti u ustaški pokret. Doista čuli smo i čitali o onim velebnim manifestacijama, guje su doista sviessni Hrvati našli svoj pravi put, ali gospodin V. Regović nije se nasaio među onim potpisnicima, ma da je dijelom kod sastanka suočjelovaо, ali je i nestao! Zasto? Bilo bi zanimivo to znati, zasto g. V. Regović tada nije pristao uz g. Janka Tortića i drugove, već to čini pol mjeseca kasnije! Da li je g. V. Regović možda zaboravio, kome je rao sa rečenog sastanka u Zagrebu? Vjerujemo da nije!

Osim g. Regovića bio je dva puta pozvan i narodni zastupnik g. Fabijan Levard, koji se je drugi put odazvao, ali je odbio suradnju uz izjavu, da se želi povući u privatni život, dok je spremna pomoći savjetom a zadovoljan sa svime, što je ustaški pokret ostvario. Međutim je odbio sazvati dužnosnike b. HSS, jer da sa istima nema ništa zajedničkoga i da je b. HSS raspustena, pa da ni ne može radi toga nikoga sazivati!

Naročito smo naglasili obojici gospode, da je naša želja okupiti sve čestite dužnosnike b. HSS, da isti pristupe u pokret i suradjuju i naglasili smo, da kod toga ne mogu sudjelovati aktivno oni, koji su se ogričali o ustaše i oni, koji su batinali ljudi sa zaštitnim lovcima!

Mogu li rečena gospoda poreći, da nije bilo tako?

Pitamo g. ing. Marijana Urlića, da li je on zaboravio, da je posavjetovan savjetodavnim članom gradiškog zastupstva postavljenom povjereniku ustaše g. Ivanu Višćanu? Zar nije i danas u gradiškom zastupništvu? Ako je zaboravio, kako onda vrši povjerenu mu dužnost? Da li je doista istina, da se nije tražila suradnja gospode?

Pitamo g. Mirka Prebegu, da li doista i od njega nije tražena nikakova sumnja? Istina je, da je gospodin izgubio monopol na prehranu kotara, kao što su i drugi mnogi Mošta irgubili i mnogim ostalim nisu se ispunile razne zahtjeve, ali to je donio sobom NOVI RED, na koji se izgleda mnogi ne mogu tako lako načitati.

Pitamo g. Dra Vladimira Moguša, da li je zaboravio i može li poreći, da je od osnutka mjesnog ustaškog stana za kotar Samobor, pa do imenovanja logorača i ostalih dužnosnika u igore i taborima, bio članom rečenog ustaškog stana?

Tvrđaju gospode potpisnike, da je odbijanje suradnje snaravno imalo točno posljedice po razvitak ustaškog pokreta u Samoboru skroz je samovoljna, a koliko u njoj ima istine, može svakog vidjeti i vidio je. Moderno gospodi pokazati upisne listove i dati podatke, ako ih želite! Uostalom Samobor, hvala dragome Bogu, bio je i prije i sada je sigurno 50% ustaški! To će nam gospoda ipak morati priznati. Vjerujemo su se te slike postvjedice, odnosno jedino kod gospoda potpisnika!

Uostalom, ako se potpisnici tako zeli suzbijati, a što mi, što drugi znaju, tako dugo

čekali? Pitamo se, gdje su oni bili i zar nisu čuli i čitali poziv našeg dičnog Poglavnika, da se sve one postrojbe, koje su radile na istim ciljevinama, na kojima i ustaški pokret, imaju svrstati u taj pokret? Usled toga poziva Poglavnika, moraju biti primjeni u ustaške redove i oni, koje možda ustaše inače nebi primili. ŠTO su čekali? KOGA su čekali?

Govore gospoda dalje o »nepotrebni progonima iskušanu hrvatskih rodoljuba! Pa da se čovjek nece uasimije! Kakvi su to nepotrebni progoni? Koji su to »iskušani hrvatski rodoljubi«? Zar gospoda nezna ništa o tome, tko je i kako uskao nevini narod po našim selima? Zar gospoda ne znaju ništa o tome, kako se je narodu branio pristupiti u ustaške redove? Zar gospoda doista ne znaju TKO je to radio? Zar gospoda ne znaju, tko je zataazio u selu? Zar gospoda ne znaju, što se je došaptavalo po selima, došaptavalo o ustaškom pokretu, o ustašama i Poglavniku? Ne vjerujemo mi, da ne znaju! Zar su batinaši, zar su ljudi zadojeni židov-masonerijom, ljudi zadojeni židov-komunizmom, bojnjevizmom i »iskušani hrvatski rodoljubi«? Oni, koji su progonili ustaše i ustaški pokret?

Ili je možda »iskušani hrvatski rodoljubi« onaj, za kojega čujemo, da su gospoda na preporuku »skuma« izjave, — ma da mu je predloženi najveći neprijatelj, — bila kod glavnog ustaškog stana moljakan, da bude imenovan logornikom; ili možda onaj, za koga su se začuzeli, a koji je proganjao domaće nacionaliste, koji je provao u prostorije, guje su se hrvatski nacionalisti sastajali? koji je rekao: »Kad bi Pavelić došao u Hrvatsku, ja bi ga prvi strijeljao«, i to onda, kad su ustaše po cijelom mjestu ispisivali svuda »lavelj dolazi! i tome slično!«

Istina je, da su neki članovi i dužnosnici b. HSS bili, radi mjera sigurnosti, na zahtjev nadležnih vlasti iz Zagreba, a manu volje mješnih ustaških dužnosnika, privoren, no tome su bili sami krivili! Sto su čekali? Koga su čekali? Neka to zahvale svojim zapovjednicima hrvat. zaštitnih lovaca u Zagrebu, koji su iste bunili i podsticali na ustank! A zasto? Protiv kome? Protiv svoje vlastite Države! Protiv svoje krvavo stečene Nezavisne Države Hrvatske!

Ako potpisnici sve to ne znaju ili ne će da znaju, zasto nisu pitali? Zasto na sastanak nisu pozvali ustaške vlasti? Ili su možda ustaške vlasti odbile prisustvovati sastanku, na kome je donesena gornja izjava?

Kad govore o progonima, pitamo ih: kome je pala ma i jedna vlas a grava?

Ali neka gospoda dobro promisle i odgovore na ova pitanja, koja će ih možda podsetiti na prošla vremena, uzprkos toga, što su pokazali slabo pamćenje:

na čiju je glavu pala ucjena?

Protiv koga je zaključen i proveden bojkot? Koliko je upaljeno kuća, iz osvete nazjećeno vinogradia? Koliko je izvršeno iz zasjede ubojstava za vreme od 10. travnja do danas?

Koliko je osoba zlostavljano i batinano?

A sada još nekoliko pitanja!

Goje su, bila gospoda, kad su se dielili ustaški letaci i časopisi?

Kad se je organizirao ustaški pokret? Kad su se pisali napisi po svim pogounim mjestima? Kad se je radilo protiv zloglasnog sporazuma?

Tko je progonio hrvatske nacionaliste i nedušne ljudi? Tko je vikao ustašama, da su plaćenici, da su izdajice?

Mogu li možda gospoda ustvrditi, da ustaškog pokreta u Samoboru nije bilo? Gdje su bili, kad se je radilo prije 10. travnja? Gdje ste bili do sada?

Neka potpisnici stave ruku na srce, pa neka si kaže, zasto se sada nabacuju blatom na nas?

Nisu li možda u pitanju izgubljeni položaji ili se možda kome nije ispunila koja točica? A kumovi izjave? Možda su nezadovoljni novim duhom, koji visila u svjetskoj Osvrni Hrvatskoj, a koji izlikuje dosudnje glavnicekrstjivanje?

Zar se možda tko boji, za svoje nepotrebne redove? Zar je možda bivši život, tko više

ne može progoniti i zlostavljati, dati batinali ustaške borec i ostali nevini narod, da primjerice još i danas neki leži u bolnici za duševne bolesti, jer mu se pomišala pamet od straha i muka koje je prepatio o tih vajnih hrvatskih zaštitnih lovaca?

Koga potpisnici imaju za sobom? Bilo je to vredno znati!

Danas, kad su ustaški dužnosnici razriješeni dužnosti misle neki loviti u mutnom, misle se dokopati položaja, ali se varaju! Prste k sebi!

Pazite, u ustaškoj Hrvatskoj odlučivati će samo stari Ustaše!

Ne mogu odlučivati oni, koji su na svojim skupština ustaški narod protiv ustaškog pokreta, protiv Ustaše, koji su na tim skupština tražili, da se uništi sve do devetog ustaškog koljena!

Neka svi upuste, da će u ustaškoj Hrvatskoj stari borci odlučivati i onda, ako ne budu dužnosnici!

U našem srdcu nema mržnje! Mi se nećemo nikome osvetivati!

To neka znaju svil!

A potpisnici, ako su doista svesni Hrvati, znali će, što im je dužnost, znali će, što im je činiti!

Zaista bolje svjedodžbe nisu mogli dobiti, nego li što su ju sami sebi dali svojom izjavom!

Mi ne vredamo i nemamo namjere bilo koga vredati, ali dok smo u srpskoj državi morali trptjeti progone i uvredice, u USTASKOJ HRVATSKOJ tgo nećemo podnositi i na svaki napad na našu čast, mi ćemo se braniti!

Neka upuste oni, kojih se titi!

Neka se sjete Poglavnika gorova od 30. lipnja o. g.! Neka se ne guraju u prve redove! Neka se ne guraju tamno, kuda ne spadaju!

Oni, koji su podupirali sramolni sporazumski rad vodstva b. HSS i ako im je mjesto u ustaškom pokretu, jer ih je Poglavnik pozvao, neka stanu redom, kako su došli, a neka ne pokusavaju prodrijeti odmah napred, gdje ih prie nije bilo!

Dok židov-komunistička engleska promiča sipa otrov i žuć u svet protiv Nezavisne Države Hrvatske, dotle neki pojedinci nepromišljeno, nesvesno (možda svesno?) neumjesnim ispadima potpomažu tu neprijateljsku promičbu.

Mi stojimo čvrsto kao klisure, vedra čela, svjetla obraza i mirne savjesti, bili smo, jesmo i ostajemo uvick za Poglavnika i za Dom — SPREMNI!

USTASKI LOGOR

IZ HRVATSKOG RADIBA

Radni odbor »Hrvatskog Radiba« u Manjoj Vasi i organizacija »Hrvatskog Radiba« u Samoboru (u likvidaciji) održat će glavnu godišnju skupštinu i reorganizaciju dosadanjeg rada u ponедjeljak dne 7. rujna 1941. u Samoboru u prostorijama Obrtno-radničkog društva. Početak će biti točno u 10 sati prije podne a uobičajenim dnevnim redom.

Glavna točka dnevnog reda je donašanje zaključka o osnutku podržavnice »Hrvatskog Radiba« za kotar Sate Izbor novog zajedničkog upravnog i nadzornog odbora.

Ovime se pozivaju svi hrvatski rođibili kotara Samobor, a naročito Hrvati trgovci, obrtnici, industrijalci, na prednji gospodari, te uopće građanstvo koje ima smisla i ljubavi za usug hrvatskog privrednog podmještka i za napredovanje hrvatske privrede uopće, da izvole svakako doći na tu skupštinu.

.....

NESTO O SPIRITIZMU

Još uviјek imade ljudi koji se bave spiritizmom t. j. dozivanjem duhova iz drugoga svijeta, a imade ih i kod nas u Samoboru.

Ovo je jedno loše i nezahvalno zanimanje, koje može nanijeti štetu deši i tijelu pojedinaca.

S jedne strane ljudi, koji se bave spiritizmom mogu doći u vjerske zablude, naročito katolici. — Posljedica njihovog spiritiziranja obično je ta, da si stvaraju svoje, posebno, ali i krivo poimanje o duši, o vječnosti i o kaznama, koje duša trpi za svoje grijehce i tako dolaze u vjerske zablude.

S druge strane posljedica spiritiziranja kod više njih obično je i ta, da postanu duševno uznemireni, a i njihovo tjelesno živčano ustrojstvo postaje potreseno.

A čemu to? — Bog je apsolutni gospodar duša, — u Njegovoj vlasti je duša čovjekova! — I taj sve mogući, pravedni i premudri Bog zar će dopustiti, da na zov čovjeka grijesnika kada si on zamisli i zaželi — dolazi na ovaj svijet duša, da mu otkriva tajne Božje, tajne vječnosti?

Jednom riječju: zar će Bog dopustiti, da duše u vječnosti postanu lutke u rukama grijesnih ljudi?

U ovo pitanje trebalo bi da se zamisli ozbiljno i posve objektivno svaki onaj, koji se bavi spiritizmom, pak će doći logično do zaključka, da spiritizam nije ništa drugo nego varka i zabluda, pomoću kojega ne će nikada saznati pravu istinu o stanju duša u vječnosti.

Ovo nekoliko riječi i misli iznázam u dobroj namjeri, nebi li se odvratili od pogubnoga spiritizma oni, koji su njim bave.

F. M.

HRVATSKA PUČKA KNJIŽNICA I CITAONICA U SAMOBORU

Izdavaće početkom od 1. rujna 1941. svake nedjelje od 2 do 4 sata poslijepodne i četvrtkom od 5 do 7 sati na večer knjige na čitanje. — Knjige će se izdavati i to:

Za članove uz obavezu povratka knjige u neoštećenom stanju, kako je preuzeta na čitanje;

Za nečlanove uz naplatu odštete za knjigu po 1 Kunu, i jamčevlje u visini vrijednosti knjige posuđene na čitanje. Nakon predaje knjige knjižnicu, jamčevina se vraća, ako knjiga nije oštećena.

Pozivaju se svi oni, koji su godine 1938., 1939. i 1940. od Hrvatske pučke knjižnice i čitaonice u Samoboru uzeli knjige na čitanje, a do danas iste nisu povratili već su knjige zadržali kod sebe, da iste bezvještne povrate knjižnicu.

Ako knjige u roku od 14 dana ne povrate, čitat će svoje imena otisnuto u "Samoborskom listu" te koliko knjige su dužni vratić knjižnicu.

Odbor molji gg. gradane, da izvole poklonem knjiga potpomoći knjižnicu u radu oko obnove. Tko želi pokloniti koju knjigu može obavijestiti o tome predati u papirnici g. Šeća ili knjižničaru g. F. Japcu, koji će dragovoljno sam doći po darovane knjige.

G. Juraj Popek, tipograf darovao je knjižnici 11 kom knjiga raznoga sadržaja, na čemu mu odbor lijepo zahvaljuje.

Ovom zgodom moramo spomenuti da si je knjižničar g. Franjo Japek dao mnogo truda oko uređenja knjižnice u novim prostorijama u Hrvatskom domu, pa je sada ova upravo uzorno uređena po autorima i po sadržaju, tako da svaki član može vrio lako izabrati knjigu, koju želi čitati.

Danas 1. rujna otvara se Čitaonica.

Vijesti**Iz Vatrogasne župe Samobor.**

Ovih dana pregledali su rad svih vatrogasnih društava u našem kotaru povjerenik Vatrog. župe g. Regović F., tajnik g. Bošnjak Stjepan, blagajnik g. Kompare Stanko te zapovjednik g. Benđeniković. — Povodom pregleda date su društvinama upute za daljnji rad, da bude isti što bolji i jednoličniji. Čuvalište če sestara.

Dajemo na znanje roditeljima, da počima čuvalište djece od 2. rujna. — Uprava čuvališta preporuča, da se dječa šalju što prije, da se može pomalo pripremati za Božić.

VOZNI RED VICINAL. ŽELJEZNICE ZAGREB — SAMOBOR

Od 25. kolovoza o. g. pa do daljnje odredbe kreću vlakovi ovim redom:

Iz Zagreba u 6.15, 8.15, 10.15, 12.30, 14.30, 16.30, 19.15 i 20.35.

Iz Samobora u 5.00, 6.20, 8.20, 10.20, 12.35, 14.38, 16.38 i 19.23 sata.

Na nedjelje i blagdane za sada nema promjene.

Vlakovi polaze iz Zagreba u Samobor u 6.15, 7.20, 8.15, 10.15, 11.20 (do Susedgrada), 13.00 14.00, 15.05, 16.15, 17.00, 20.35, i 21.45.

Iz Samobora u Zagreb u 5.00, 6.20, 8.20, 10.20, 12.32, (od Susedgrada), 13.05, 14.05, 15.10, 17.55, 19.35, 19.40, 20.40 i 21.50 sata.

Poslovna uprava**Promenadni koncerti.**

Naša glazba priređuje svake nedjelje od 11 do 12 sati prije podne koncerat na Trgu Kralja Tomislava.

Ovo je zgodna zamisao, jer koncerti subotom na večer nisu bili u zgodno vrijeme, jer su večeri hladni a i rasvjete nema.

Rokovo.

Dne 16. i 17. pr. mjeseca obavljen je Rokovsko proštenje u Sv. Nedjelji te kod kapelice sv. Roka u Sv. Martinu.

Ninogo je hodočašnika išlo pješice na proštenje a mnogi se odvezole autobusima. Vrijeme je bilo osobito lijepo na oba dana.

30 godina rada jedne Švicarske u Hrvatskoj.

Gdica Margrit Wey iz Luxerna — Švicarske u jedne Švicarske obitelji — stupila je u mjesecu kolovozu pred 30 godinama kao odgojiteljica djece u kući nešega nezaboravnog Samoborca Dža Vlastimira Reisera.

Trideset dugih godina dijelila je gdica Wey veselje i žalost obitelji Reisera i pribraća si zbog svoje vjernosti, edanosti i radinosti, štovanje svih koji ju poznaju.

Gdica Wey pokazivala je uvek veliku ljubav i za svoju drugu domovinu Hrvatsku. — Želimo joj, da još dugi niz godina poživi u našoj srećini.

AUTOBUSNO PODUZECE ZAGREB — SAMOBOR — BREGANA VOZNI RED**Na radne dane:**

Odlazak iz Samobora u Zagreb u 6.45, 9. 14. 18.30 i 21 sat;

Odlazak iz Zagreba u Samobor u 8, 12.30, 15, 19.30, i 22.30 sati;

Odlazak iz Samobora u Breganu u 6, 13.20. 20.20 sati;

Odlazak iz Bregane u Samobor u 6.30, 13.40, i 20.40 sati.

Na nedjelje i blagdane

Odlazak iz Samobora u Zagreb u 5.30, 7, 9, 11.15, 14, 17, 18.30 i 21 sat;

Odlazak iz Zagreba u Samobor u 6.30, 8, 10, 12.30, 15, 17.40, 19.30 i 22.30 sati;

Odlazak iz Samobora u Breganu u 8.45, 13.15 i 20.20 sati;

Odlazak iz Bregane u Samobor u 9.15, 13.40 i 20.40 sati.

Svaki autobus iz Bregane imade priključak na autobus za Zagreb i obratno.

TON-KINO »SAMOBOR«

prikazuje slijedeće filmove:

6. IX. (subota) u pol 9 sati, 7. IX. (nedjelja) u 4, 6 i pol 9 sati i 8. IX. (ponedjeljak) na Malu Gospu u 4, 6 i pol 9 sati, dugo očekivani ratni velafilm »SLOM JUGOSLAVIJE« (Rat na Balkanu). — Njemački »Stuka« avioni napadaju strahovitom žestinom, njihovom naletu ne mogu odoljeti niti najteže utvrde! Ovaj film je najuvjernljiviji dokument bezumnog i mahnilog rečima beogradskih huškača na rat. Borbe sa četnicima, koji vrebaju iz svake kuće, iza svakog grma. Odusevljeni doček njemačke vojske u Zagrebu! Proglašenje Nezavisne Države Hrvatske! Sastanak na fronti Führera sa vladarima, vojskovodama i državnicima ...

13. IX. u pol 9 sati i 14. IX. u 6 i pol 9 sati velafilm »ZA SRECU DJETETA«. — Ovo nije film posebno za djecu... nije film samo za odrasle... to je film u kome glume i mali i veliki za djecu i za odrasle. Ovo nije problem djeteta... nije problem odrasla... ni majka... to je pitanje koje se tiče stotine i stotine obitelji... problem cijelog društva...

Uz svaki film obilan biosprogram.

Cijen. protipotabno molimo, da ne volja podržati protipotu na takvu godinu koja imao 30.— Kn, inozemstvo 60.— Kuna.

Ono, kojih su sasustali s protipotom na prethodnu godinu, molimo da tom godini podnose.

Traži se doček
za raznašanja novina i drugi posao.
Upitati u trgovini Šek.